

Competitivi împreună

fAMILIA - Asistență Medico-socială Integrată stimuLând Îmbătrânirea Activă

Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin
programul Operațional Competitivitate 2014-2020

Studiu socio-medical

Autori: Bogdan ȘTEȚCU

Coordonatori,

Sorin POP

Adrian MOLDOVAN

**INDECO SOFT
Baia Mare, 2018**

*Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii
Europene sau a Guvernului României*

Introducere

Prezentul raport își propune realizarea unei cercetări a nevoilor și problemelor comune ale persoanelor beneficiare ale sprijinului, și investigația în scopul dobândirii de cunoștințe noi, în vederea dezvoltării modulelor informatice propuse, în scopul identificării soluțiilor și tehnologiilor ce pot fi utilizate ca punct de pornire pentru implementarea sistemului informatic și, implicit, a îmbunătățirii serviciilor furnizate. Cercetarea a fost realizată pe bază de chestionare adresate angajaților din domeniul socio-medical, persoanelor asistate sau beneficiare de asistență socială de orice natură, principalilor factori decizionali și organizațiilor non-guvernamentale de sprijin în domeniul asistenței sociale va genera dimensiunea națională și va asigura relevanța livrabilului și a proiectului în ansamblu. Dezvoltarea și definirea specificațiilor soluției tehnice va avea la bază acest rezultat. Rezultatul va fi pus la dispoziția publicului prin intermediul canalelor de diseminare ale proiectului.

Nevoi și probleme

Îmbătrânirea populației este o tendință globală. Conform statisticilor oficiale, în următorii ani, distribuția grupelor de vârstă în Uniunea Europeană va cunoaște o schimbare dramatică, vârsta medie urmând a crește de la 40,4 ani la 47,9 până în 2060. Speranța de viață este în creștere, cu o creștere accelerată în țările din sud-estul Europei. Se estimează că numărul de persoane de peste 80 de ani va ajunge la peste 62 milioane până în 2060. În acest context, coroborat cu migrația pronunțată a tineretului din spațiul românesc spre alte țări ale Uniunii Europene care adesea lasă persoane în etate lipsite de ajutorul necesar specific vârstei, este necesară implementarea unor măsuri de îngrijire asistată a persoanelor vârstnice, precum și utilizarea cât mai eficientă a resurselor disponibile.

În acest scop, este necesară identificarea unor soluții tehnice ușor de utilizat și non-intruzive pentru persoanele vârstnice, astfel încât activitatea personalului de asistență medicală și socială să fie eficientizată.

Monitorizarea bătrânilor la domiciliu presupune o atenție continuă și deplasări frecvente ale personalului de asistență la aceștia. Prin utilizarea unor resurse tehnice acest proces poate fi simplificat prin automatizarea interacțiunii între vârstnici și personalul de asistență, ori eventual membrii de familie.

Probleme identificate

Persoanele vârstnice sunt susceptibile sau deja suferinde de numeroase probleme de sănătate, printre care, cele mai frecvente sunt problemele cardiace, motorii și cognitive. Sedentarismul este o altă problemă asociată vârstei în spațiul Românesc.

Riscurile asociate acestor probleme sunt

- Atacuri de cord
- Imposibilitatea de a reveni la domiciliu pentru persoanele cu probleme cognitive
- Tensiune arterială crescută
- Riscuri asociate sedentarismului
- Diabet și afecțiuni asociate

Chestionarul aplicat

A fost realizat și aplicat un chestionar destinat furnizorilor de servicii medico-sociale, vizând în principal clienții Indeco Soft, respectiv Serviciile Publice de Asistență Socială. Datele colectate acoperă o plajă relevantă a acestor instituții cu o distribuție geografică relevantă la nivel național, vizând în principal municipii reședință de județ.

Chestionarul aplicat a conținut următoarele întrebări:

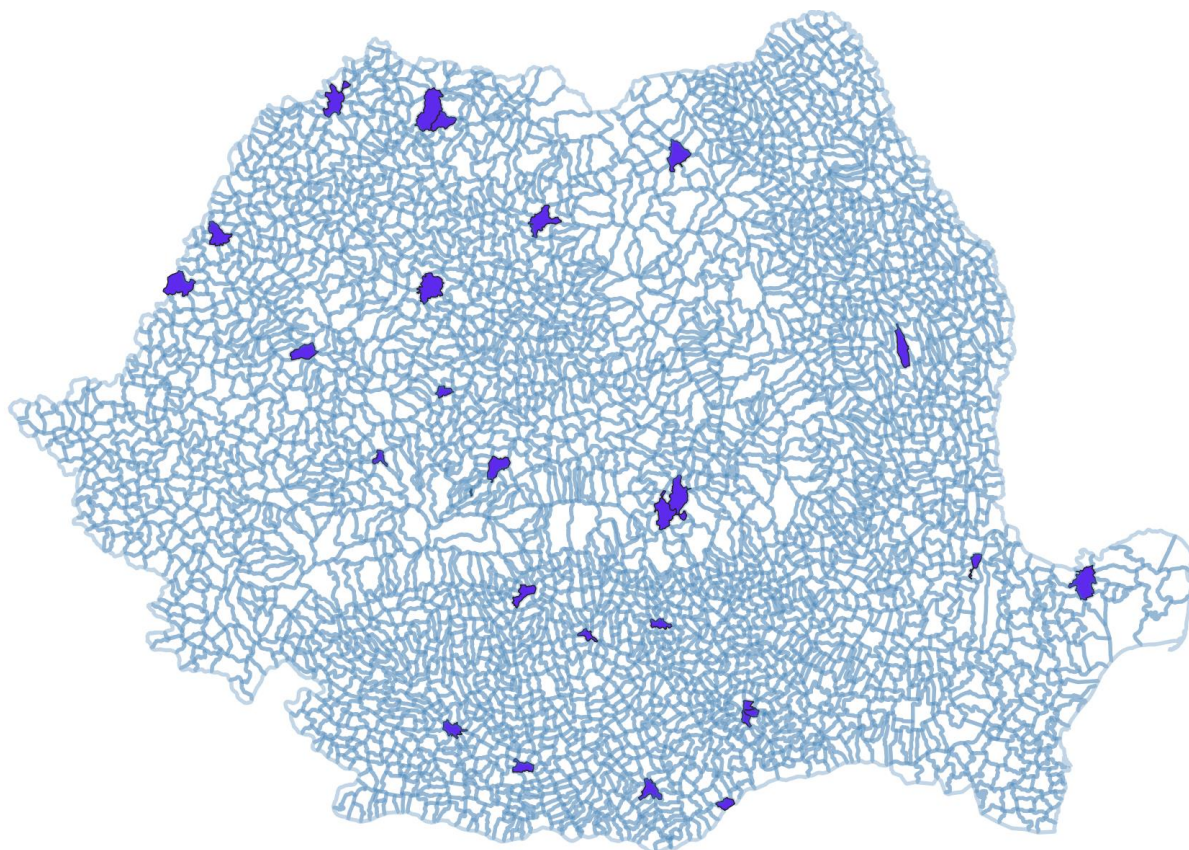
- Ce beneficii acordă / gestionează / decontează Instituția dumneavoastră?

- Care sunt serviciile sociale pe care instituția dumneavoastră le oferă direct beneficiarilor?
- Care sunt serviciile sociale pe care instituția dumneavoastră le decontează (fiind furnizate de alte instituții)?
- Considerați că serviciile/produsele IT ar fi utile în activitatea dumneavoastră pentru ...
- În ce măsură credeți că utilizarea unui sistem de raportare unic de către prestatorii de servicii sociale, integrat cu aplicația utilizată de SPAS (ex. ASISOC) v-ar ușura activitatea?
- Care este numărul de copii beneficiari de servicii sociale? (mediu)
- Care este numărul de copii beneficiari servicii sociale destinate protecției și promovării drepturilor copilului? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari servicii sociale persoane cu dizabilități?
- Care este numărul de persoane vârstnice pentru care este implementat un plan individual de asistență și îngrijire? (mediu)
- Care este numărul total de beneficiari de servicii sociale? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de alocație de stat pentru copii? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de indemnizație pentru creșterea copilului? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de Alocație pentru susținerea familiei ? (număr familii, mediu)
- Care este numărul de beneficiari de venit minim garantat? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de ajutoare de încălzire ? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de tichete sociale pentru grădiniță ? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de alte beneficii sociale din bugetul național? (mediu)
- Care este numărul de beneficiari de beneficii sociale la nivel local? (mediu)
- Care este numărul de asistenți personali (angajați)? (mediu)
- Care este numărul de indemnizații pentru persoanele cu dizabilități acordate? (mediu)
- Care este numărul de angajați ai instituției dumneavoastră cu competențe manageriale? (mediu)
- Care este numărul de angajați ai instituției dumneavoastră cu competențe în domeniul serviciilor sociale? (mediu)
- Care este numărul de angajați ai instituției dumneavoastră cu competențe în domeniul beneficiilor sociale? (mediu)
- Care este numărul de angajați ai instituției dumneavoastră cu competențe de autoritate tutelară? (mediu)
- Utilizați aplicații de gestiunea serviciilor/beneficiilor sociale? Pentru ce componente ale activității? Ce soluție /soluții software utilizați?

Numărul de instituții respondente a fost de 28, ceea ce reprezintă 27% din numărul municipiilor din România. În acest context, probabilitatea sondajului este de 95%, iar marja de eroare 16%. Având în vedere dimensiunea redusă a universului cercetării și similitudinile ridicate între respondenți, precum și distribuția geografică a eșantionului chestionat, rezultatele cercetării sunt considerate acceptabile.

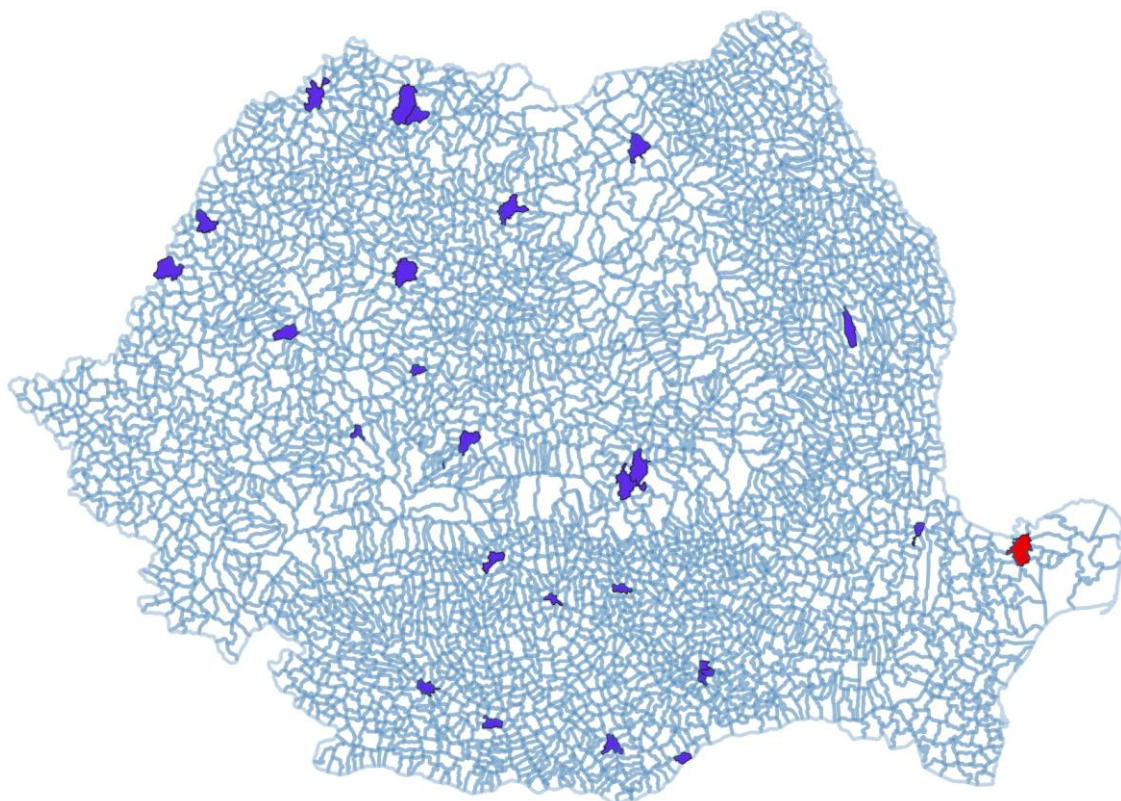
Rezultate

Distribuția geografică a respondenților, la nivel național demonstrează o acoperire relevantă a teritoriului României:

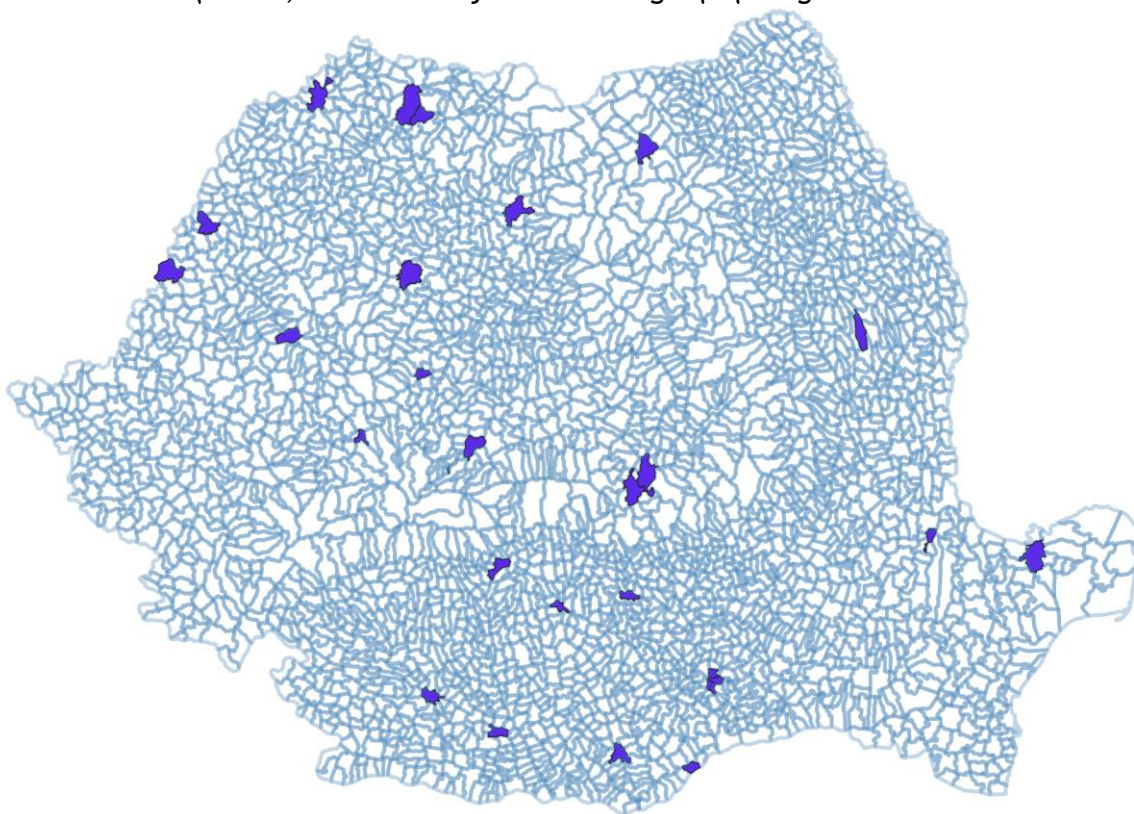

Răspunsurile la chestionare au arătat că în majoritatea zonelor, populația se confruntă cu aceleași probleme. Prezentăm, în continuare, distribuția tipurilor de beneficii sociale acordate:

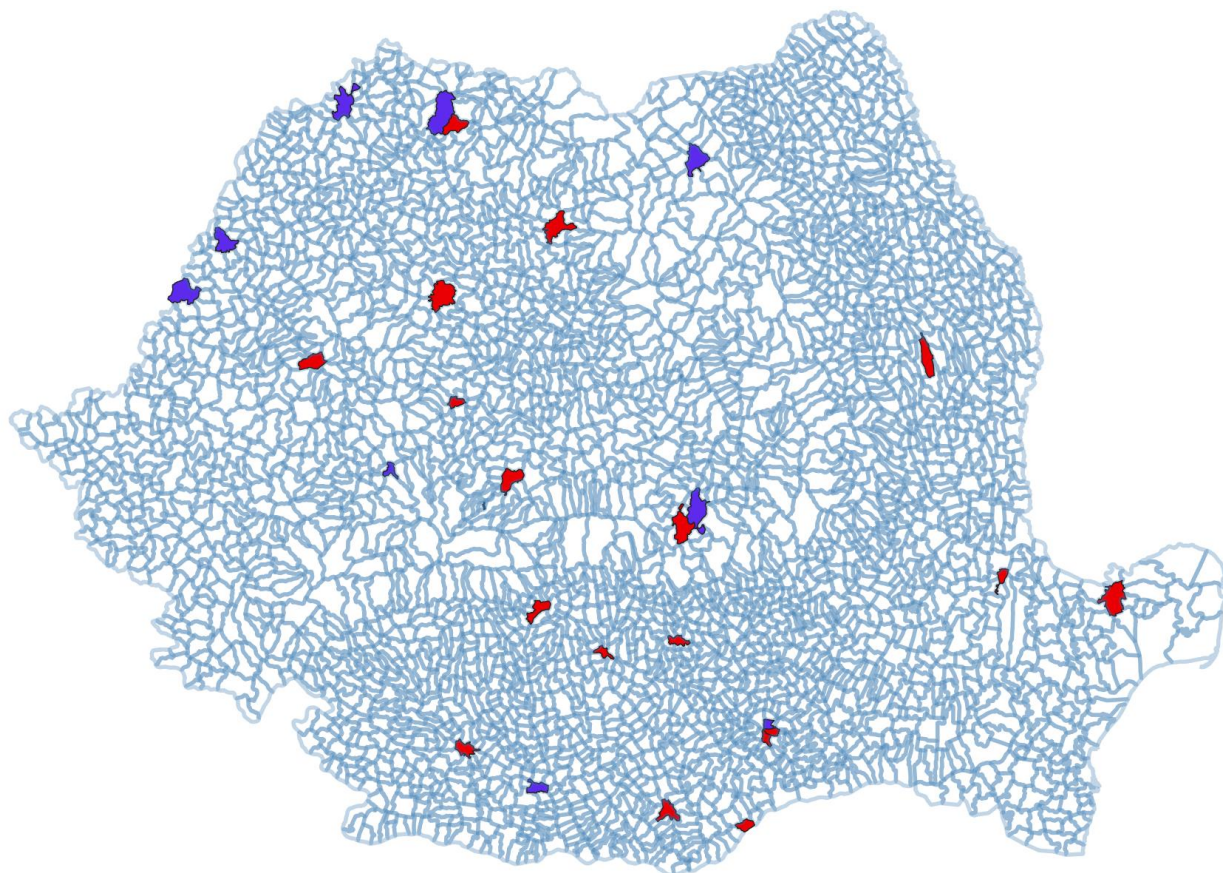
97% din respondenți oferă Asistent personal pentru Persoanele cu Handicap

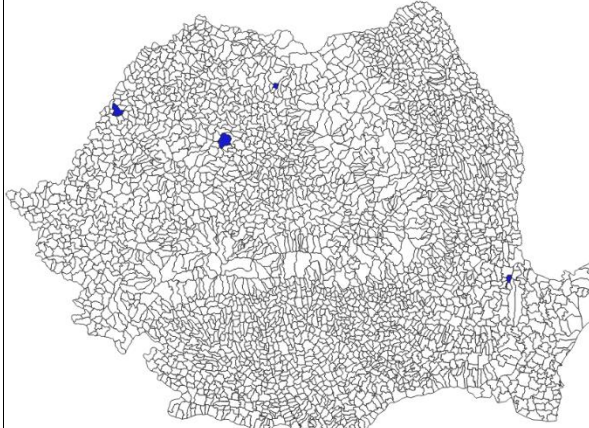
100% din respondenți oferă Indemnizație pentru Persoanele cu Handicap, ajutoare de Încălzire, Stimulente Educaționale, au acordat Ajutoare de Urgență și asigură Venitul Minim Garantat.

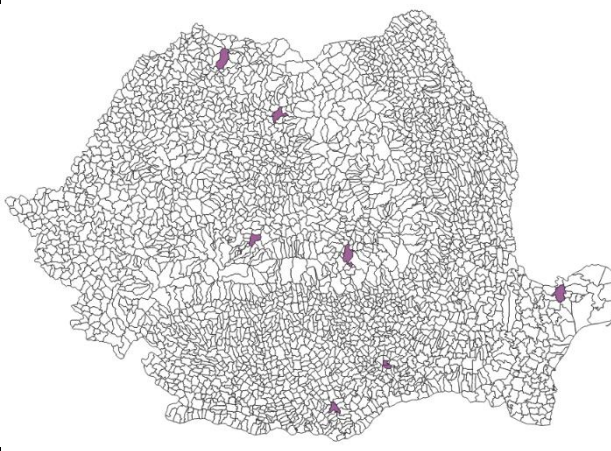
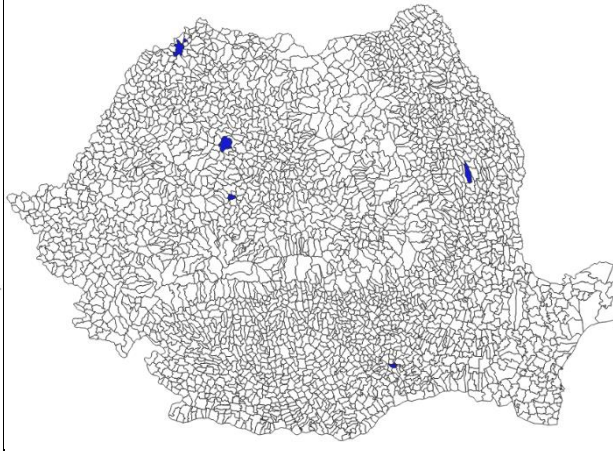
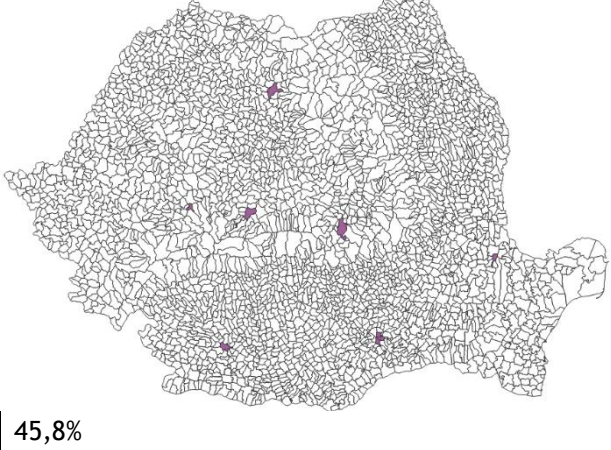
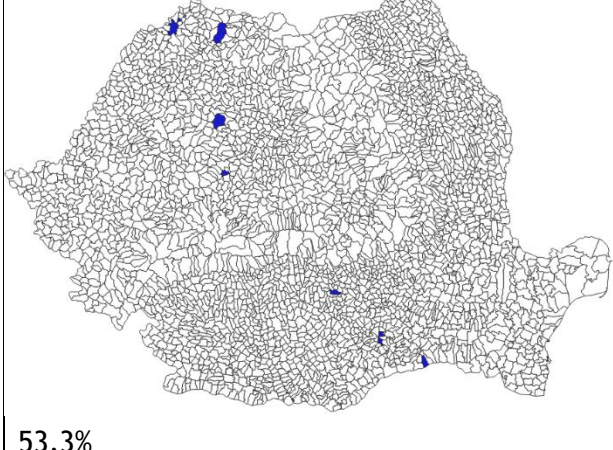

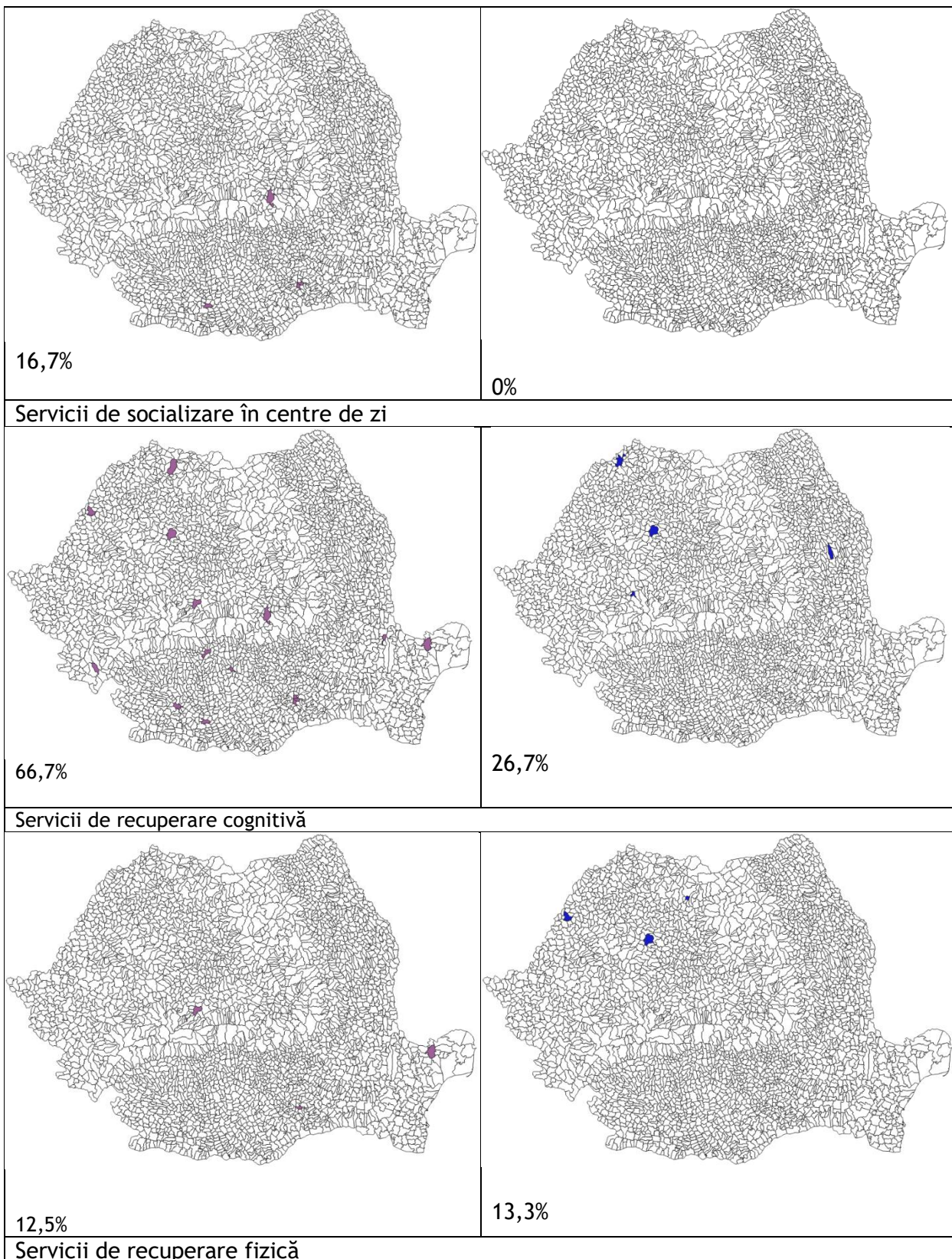
23% dintre respondenți oferă locuințe sociale

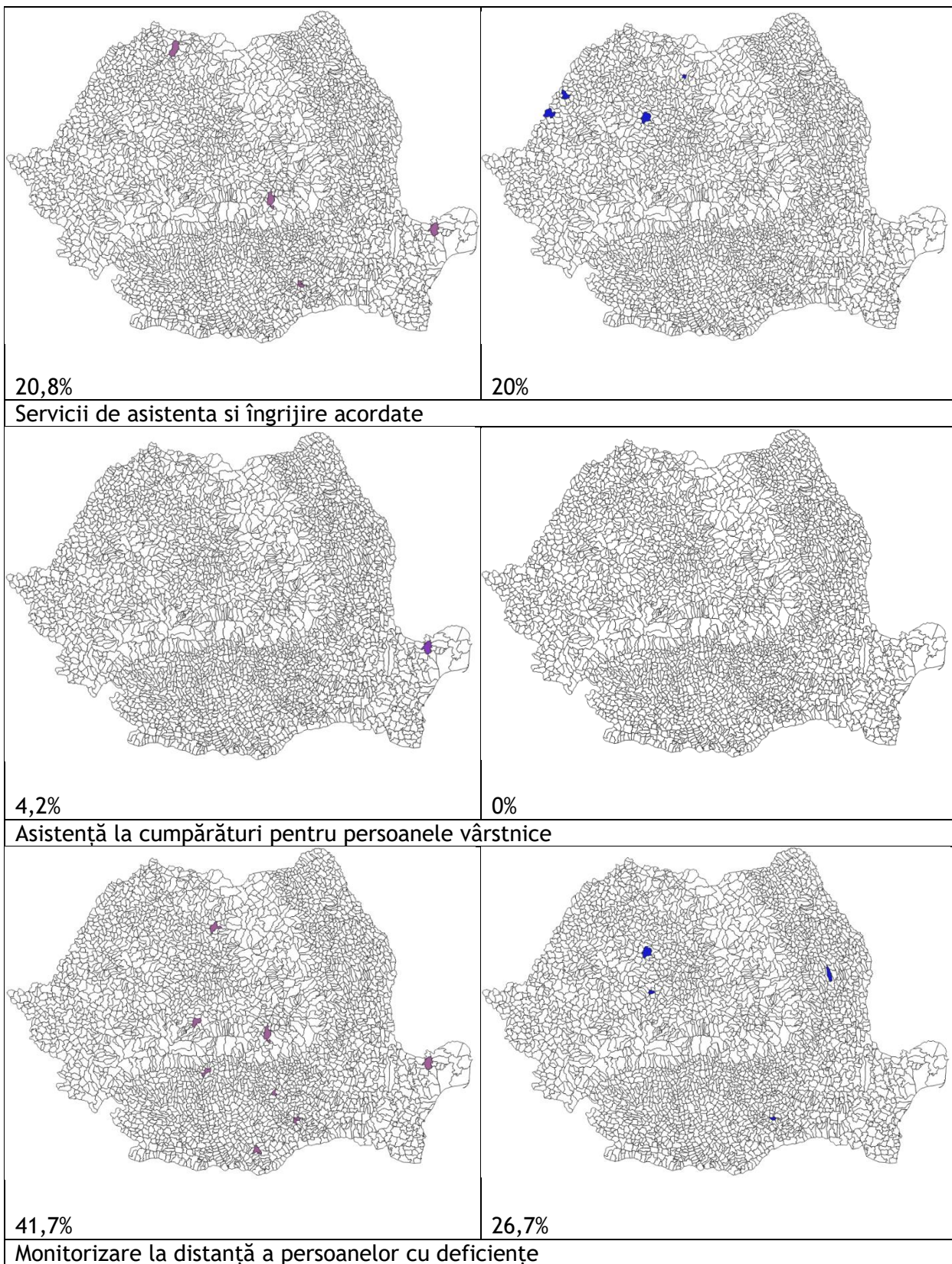

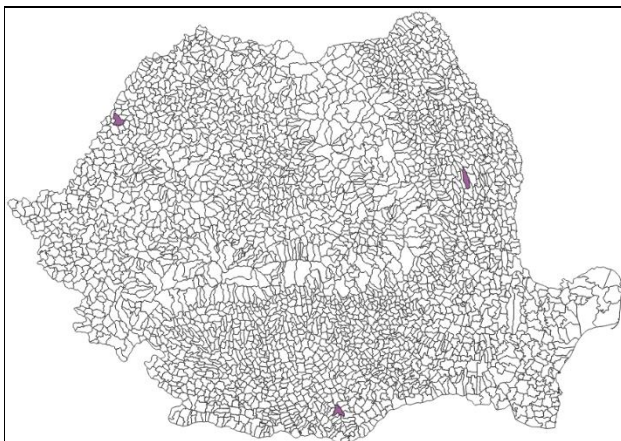
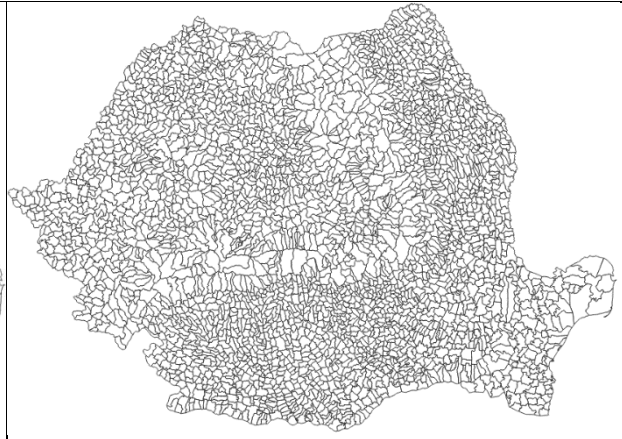
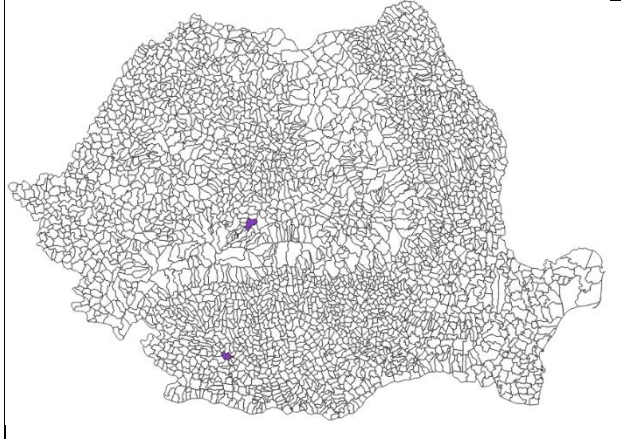
În ceea ce privește serviciile sociale, diferențele între regiuni sunt mult mai relevante; de asemenea, se remarcă diferențe în ceea ce privește oferirea directă a acestor servicii sau oferirea lor prin terți:

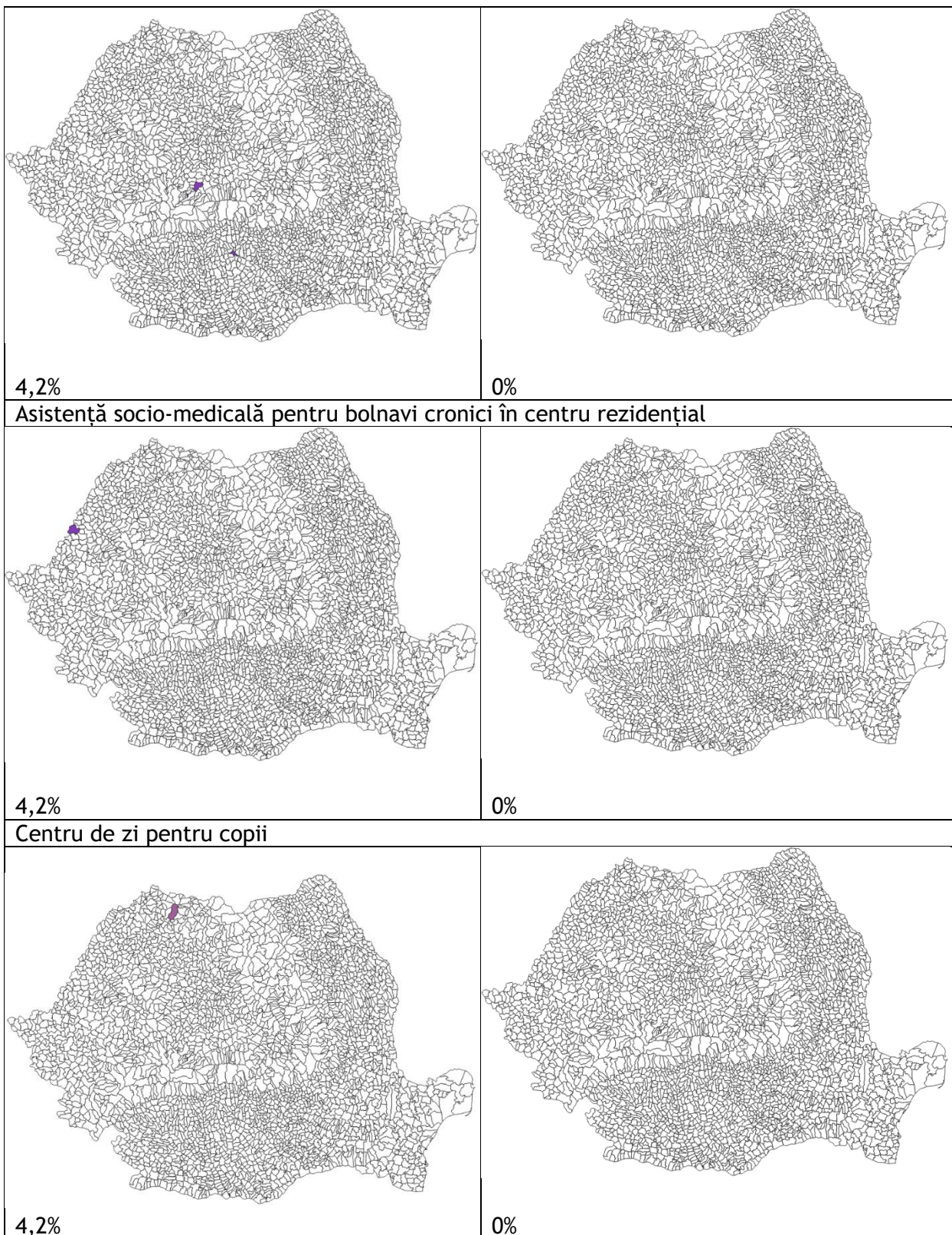
Servicii sociale furnizate direct	Servicii sociale furnizate prin terți (decontate)
Cantină Socială	
 58,3 %	 20%
Asistență socio-medicală la domiciliu	

 41,7 %	 40%
Asistență socio-medicală în cămine de bătrâni	
 45,8%	 53,3%
Telemedicină	
 0%	 0%
Servicii de socializare în locuri publice	

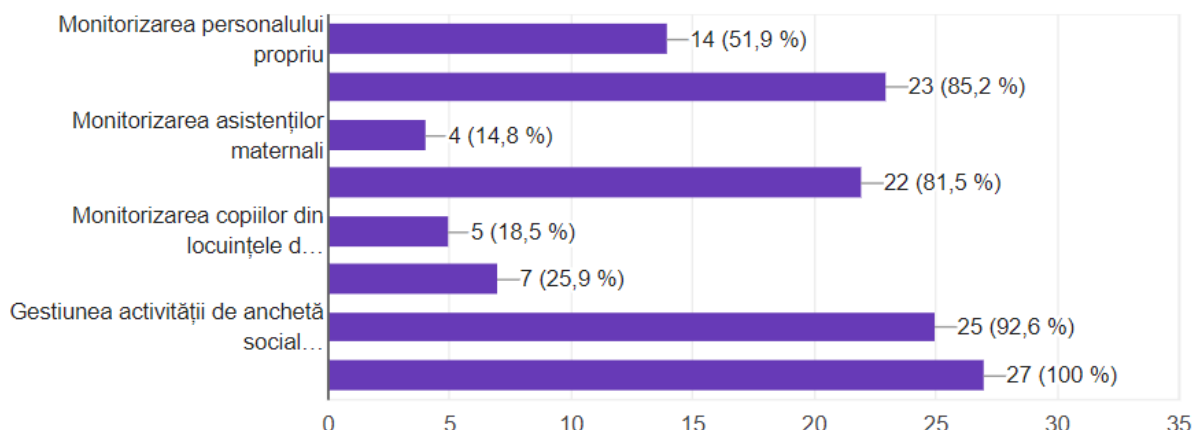

 12,5%	 0%
Servicii de consiliere psihologică	
 4,2%	 0%
Adăpost pentru persoanele fără locuință Centru rezidențial pentru persoanele fără adăpost	
 4,2%	 0%
Adăpost de noapte	

În ceea ce privește utilizarea serviciilor IT, respondenții consideră că acestea ar putea fi îmbunătățite, iar următoarele funcționalități ar putea să le ușureze/optimizeze activitatea:

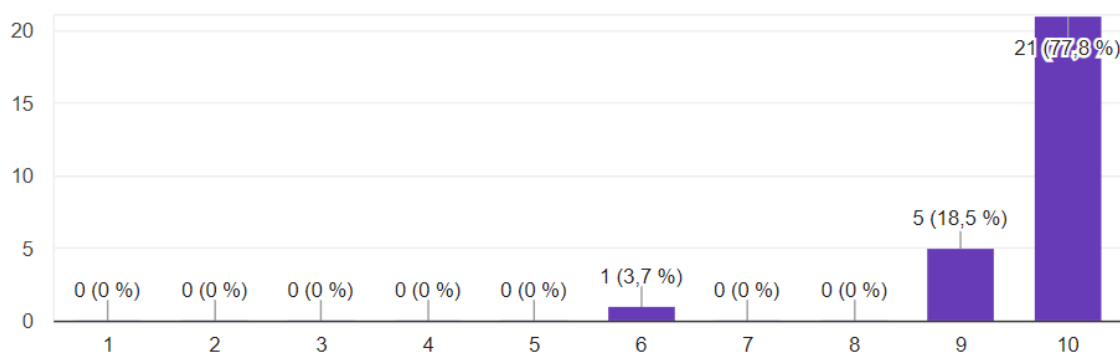
66% din furnizorii de locuințe sociale au considerat că monitorizarea acestora prin instrumente IT este benefică, iar majoritatea respondenților au apreciat necesare instrumente IT pentru gestiunea activității de anchetă socială, monitorizarea persoanelor cu handicap și a asistenților personali.

Un procent de 100% din respondenți a reiterat importanța utilizării soluțiilor IT pentru verificarea și validarea drepturilor persoanelor și evitarea acordării de beneficii / servicii nemeritate.

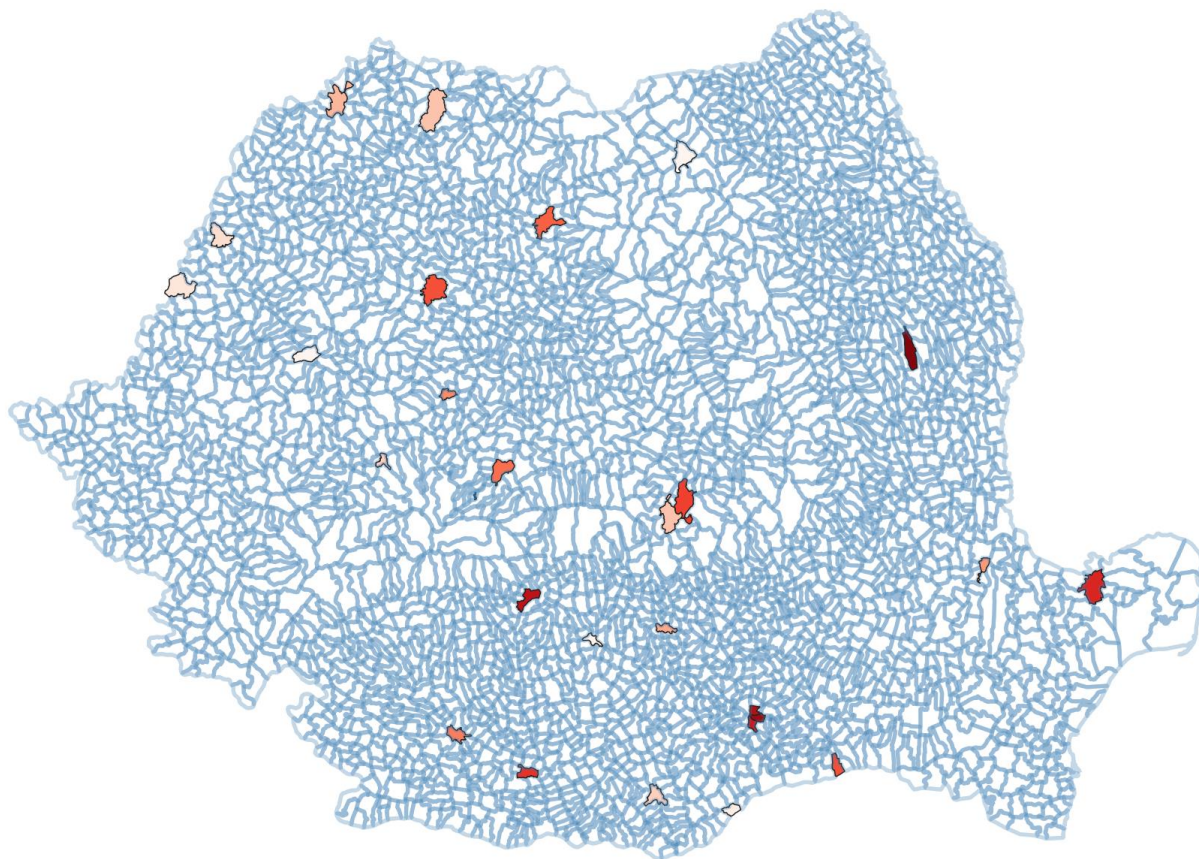
96% dintre respondenți consideră că dezvoltarea unor standarde de raportare electronică a serviciilor sociale prestate către SPAS-uri ar fi de bun augur, în contextul în care se dorește creșterea transparenței acordării beneficiilor și serviciilor sociale, precum și validarea drepturilor beneficiarilor și a îndeplinirii condițiilor de acordare.

În ce măsură credeți că utilizarea unui sistem de raportare unic de către prestatorii de servicii sociale, integrat cu aplicația utilizată de SPAS (ex. ASISOC) v-ar ușura activitatea?

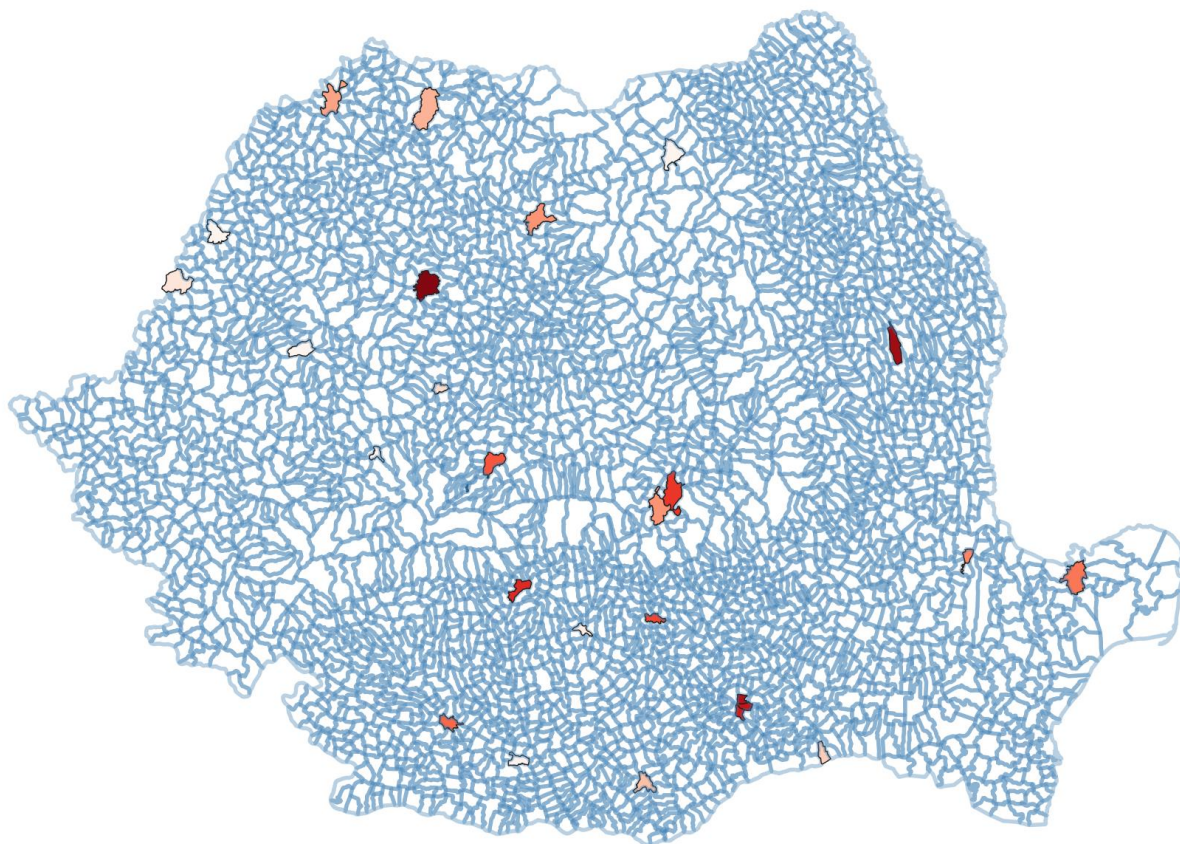
27 de răspunsuri

18.877 copii sunt beneficiari ai serviciilor sociale în cele 28 localități respondente. Din acest punct de vedere se remarcă o distribuție geografică cu o concentrare a numărului de beneficiari în zona de est și sud-est a țării.

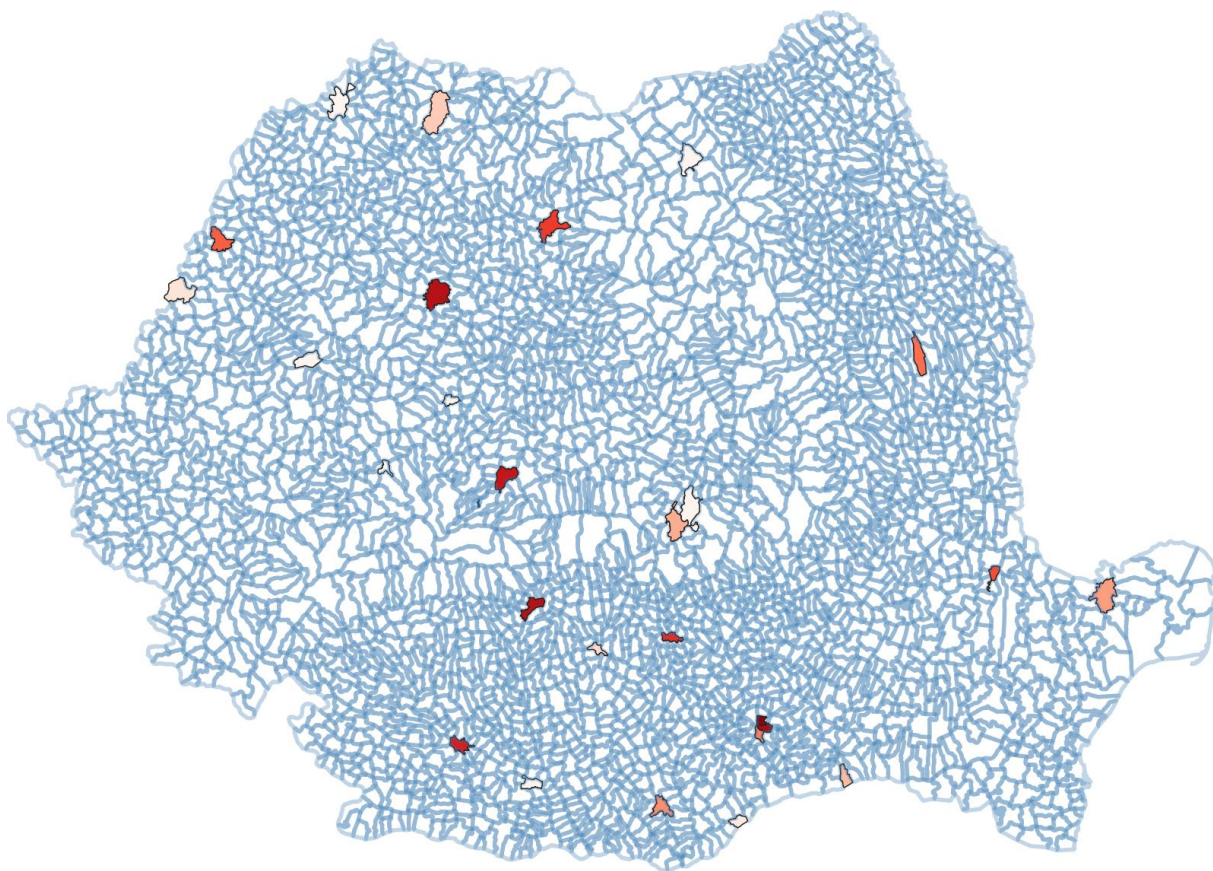

În același timp, numărul de copii are este numărul de copii beneficiari servicii sociale destinate protecției și promovării drepturilor copilului este de peste 18.245.

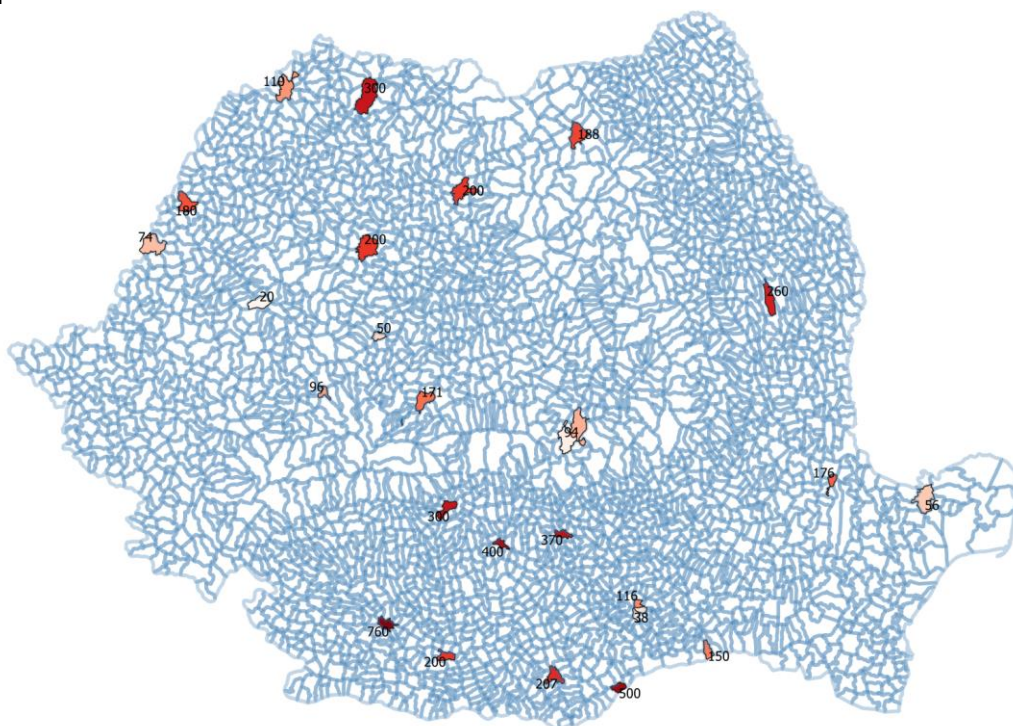
Un număr impresionant de persoane cu dizabilități beneficiază de servicii sociale la nivelul UAT respondente. 57.716 beneficiari sunt sprijiniți de către autoritățile din cele 28 UAT. Majoritatea acestor persoane trăiesc în sectoarele 2 și 3 ale capitalei (26.000) , precum și în municipiile Râmnicu Vâlcea și Cluj Napoca, cu peste 10.000 beneficiari fiecare.

Pentru 2404 persoane vârstnice au fost implementate planuri individuale de asistență și îngrijire.

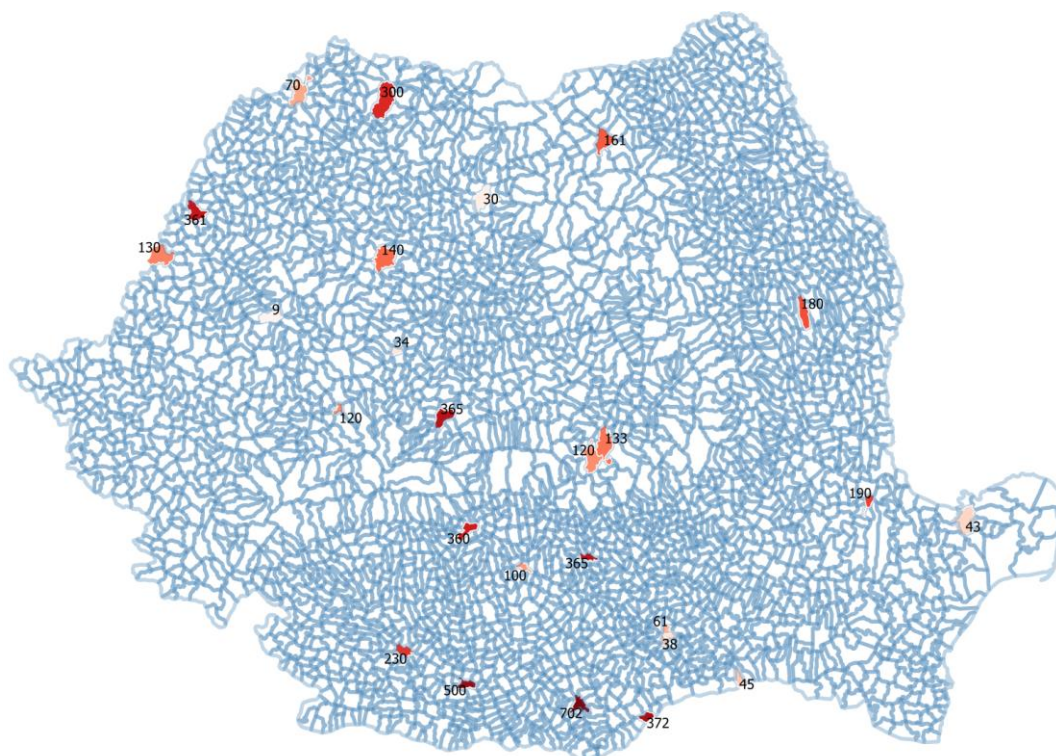

Beneficiarii de ajutoare pentru susținerea familiei sunt concentrați în special în zona de sud a țării, în corelație cu acordarea Venitului Minim Garantat

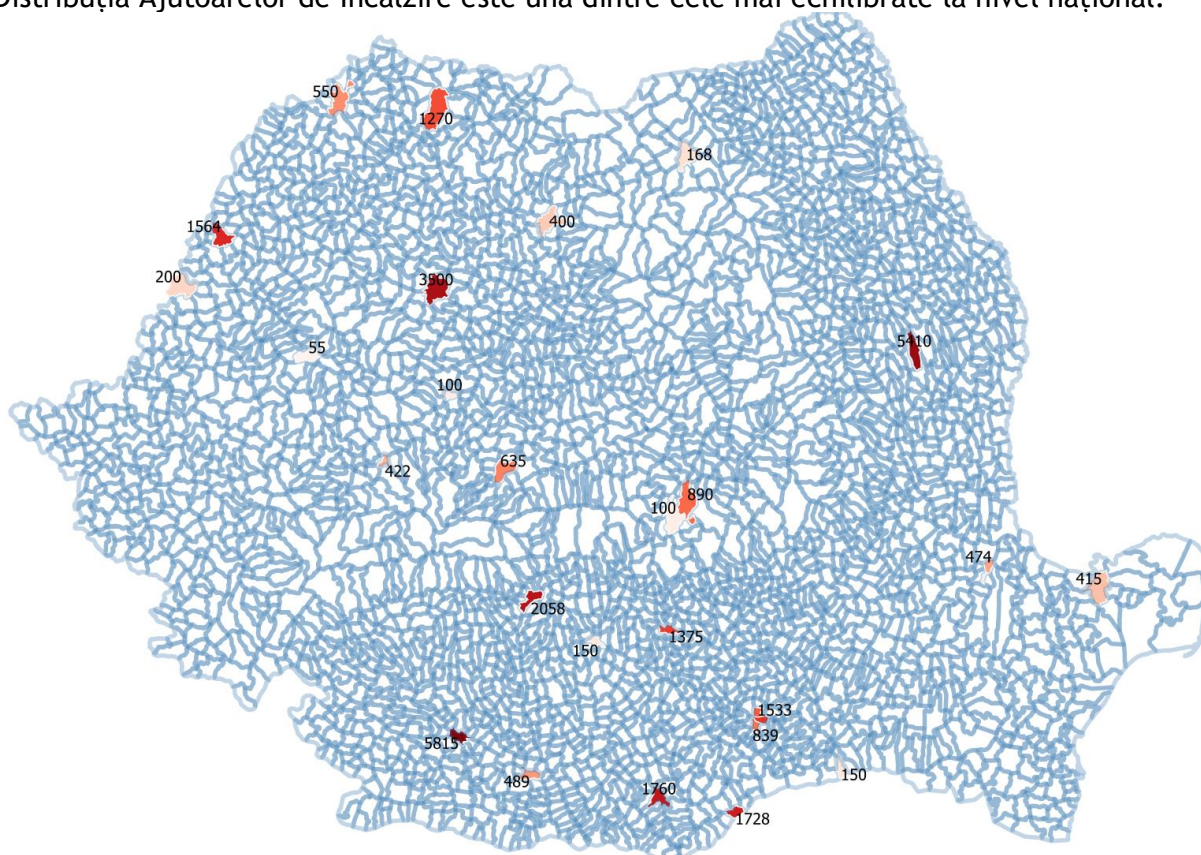
ASF

VMG

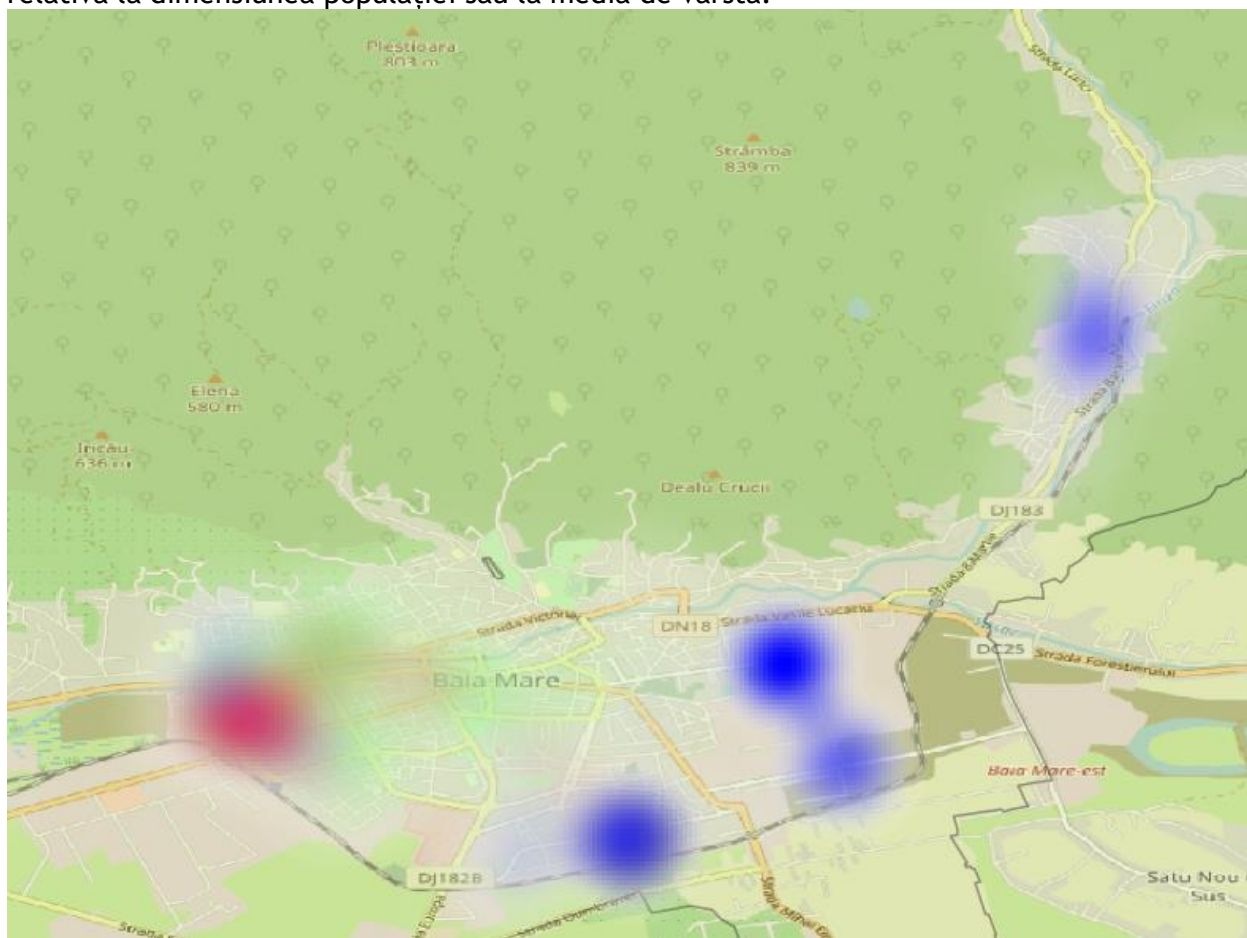
Distribuția Ajutoarelor de Încălzire este una dintre cele mai echilibrate la nivel național:

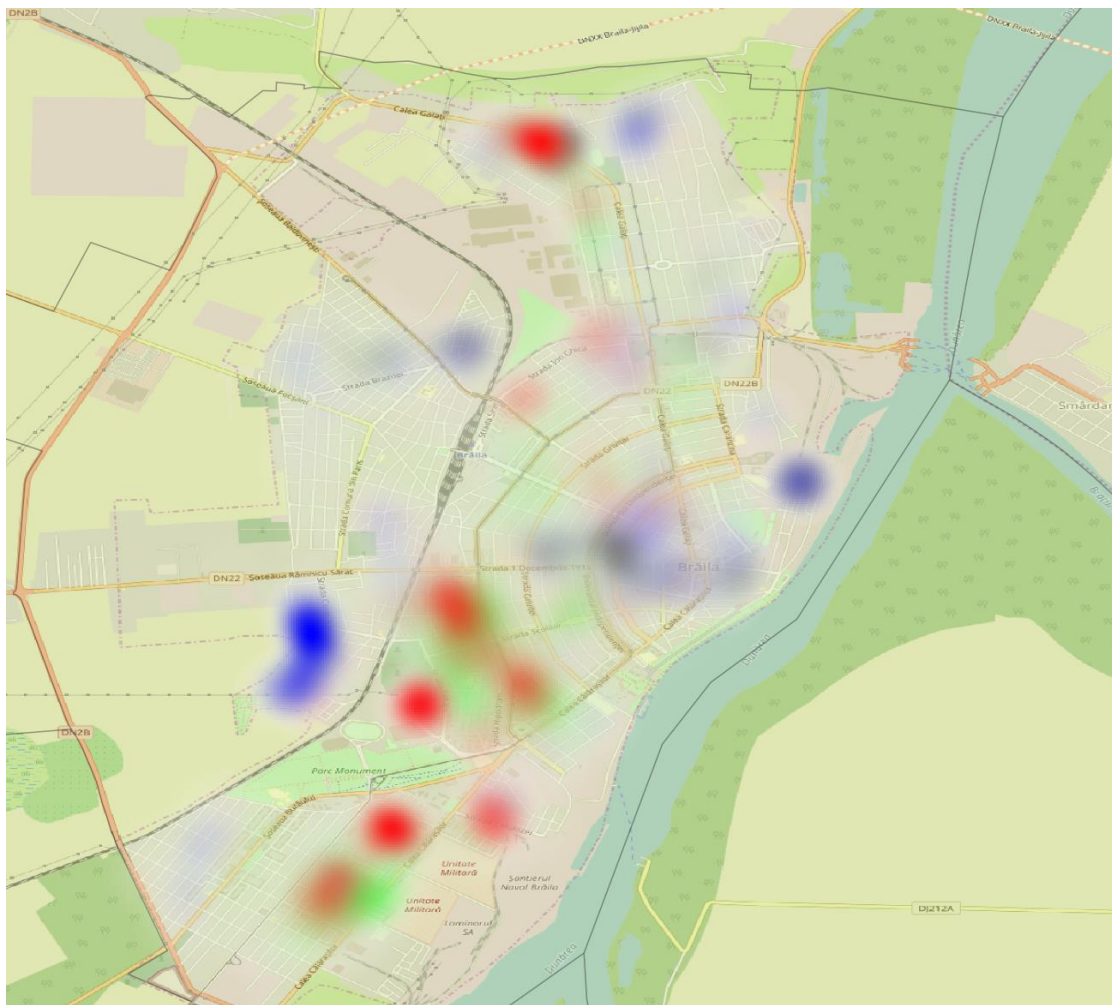
Statistici

Analiza teritorială realizată la nivelul clienților ASISOC relevă faptul că la nivelul municipiilor distribuția ajutoarelor sociale nu este una uniformă, iar tipurile de beneficii analizate (încălzire, ajutor social, sprijin pentru persoanele cu dizabilități, respectiv ajutoare de susținere a familiei sunt polarizate în anumite zone ale orașelor). În mod surprinzător, pungile de probleme sociale nu se concentrează exclusiv în comunitățile marginalizate.

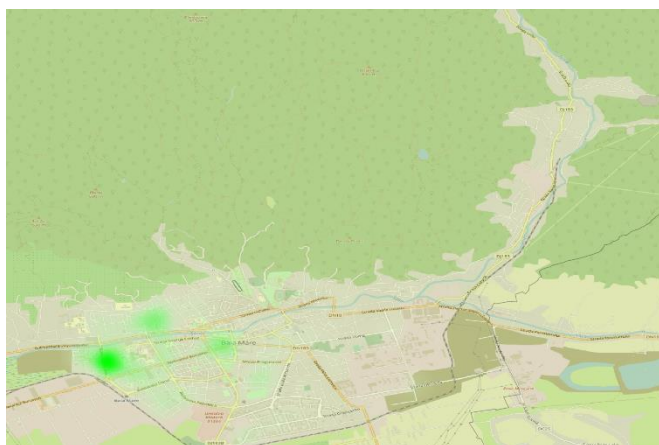
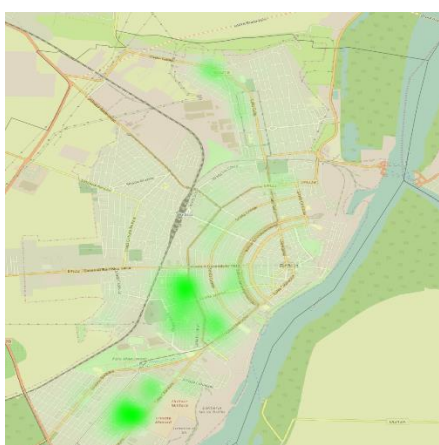
Era de așteptat ca, în cazul beneficiilor pentru persoane cu dizabilități (verde), acestea să fie distribuite relativ uniform la nivelul UAT, sau o grupare a lor în cartierele istorice / îmbătrânite. Cu toate acestea, se remarcă o concentrare a acestora în anumite zone, fără a exista o grupare relativă la dimensiunea populației sau la media de vârstă.

Ajutoare sociale Baia Mare (verde - persoane cu dizabilități, albastru ajutoare pentru susținerea familiei, roșu încălzire, negru ajutorul social)

Ajutoare sociale Brăila (verde - persoane cu dizabilități, albastru ajutoare pentru susținerea familiei, roșu încălzire, negru ajutorul social)

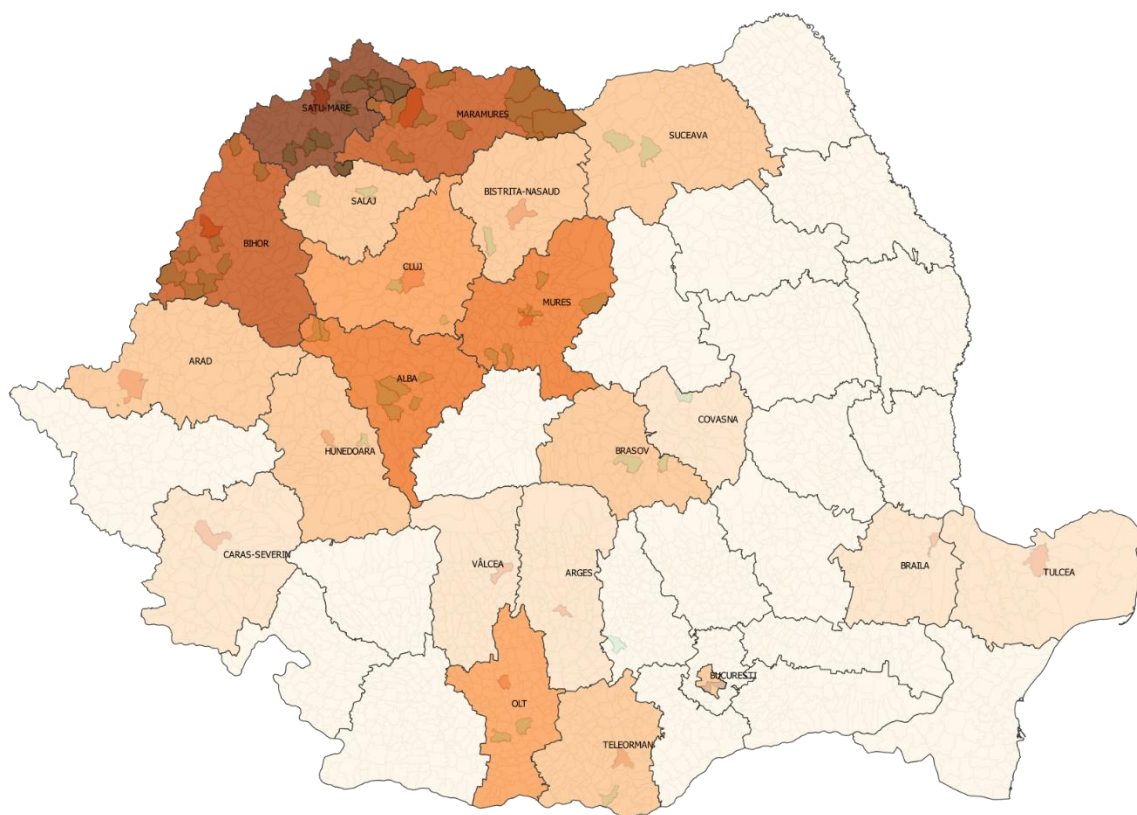
Ajutoare pentru persoane cu dizabilități - Brăila, Baia Mare

Această distribuție a ajutoarelor sociale, atât de variată, conduce la concluzia că nevoia de o monitorizare ce utilizează sisteme ICT este de dorit, atât în scopul îmbunătățirii serviciilor

sociale și socio-medice de care aceștia beneficiază, cât și al eficientizării activității prestatorilor de astfel de servicii. Totodată se impune o eficientizare a activității de planificare urbană și a serviciilor publice de transport local pentru persoanele cu nevoi speciale, în vederea identificării și optimizării rutelor zilnice ale acestora.

Soluții tehnice disponibile

Majoritatea respondenților utilizează aplicații informatice pentru gestiunea asistenței sociale și își doresc utilizarea de sisteme de monitorizare la distanță a pacienților. Cea mai utilizată aplicație informatică este ASISOC, furnizată de Indeco Soft, care a devenit lider de piață în România, cu peste 100 clienți - SPAS, DAS sau DGASPC.

În ceea ce privește aplicațiile specifice de telemedicină, monitorizare la distanță, management al tratamentelor, gestiunea pacienților, se remarcă faptul că acestea nu sunt integrate sau nu furnizează servicii de integrare.

Concluzii

În contextul unei îmbătrâniri accentuate a populației și problemelor asociate acesteia, cererea de servicii socio-medice este în creștere. În același timp, populația devine tot mai receptivă la serviciile IT și la tehnologii moderne, inclusiv telemedicină, consultații medicale la distanță, monitorizare la distanță.

Siguranța persoanelor cu dizabilități, a copiilor și a persoanelor vulnerabile devine o prioritate, iar tehnologia sprijină aceste demersuri. Aplicații de monitorizare a localizării, butoane de panică, sisteme de gestiune a medicației sau activității fizice sunt din ce în ce mai utilizate. Comunitățile locale din România încep finanțarea unui număr tot mai mare de centre de zi, centre de îngrijire la domiciliu sau de asistență a persoanelor vârstnice, corelat cu creșterea numărului de cămine private de bătrâni. Aceste servicii încep să competiționeze în anumite

zone, iar serviciile cu valoare adăugată ridicată (în principal prin intermediul infrastructurilor IT) devin diferențiatori în piață.

În ceea ce privește furnizorii de servicii IT în domeniul socio-medical, se remarcă o rezistență a acestora spre utilizarea de standarde deschise și soluții integrate cu alți furnizori.

Implementarea unor soluții standard de integrare și monitorizare unitară a activității ONG-urilor este solicitată de majoritatea municipalităților, pentru o mai bună evidență și gestiune a beneficiilor acordate persoanelor îndreptățite și, în același timp, pentru o mai eficientă utilizare a fondurilor și așa limitate disponibile.

Majoritatea respondenților își doresc o structurare a activității ONG-urilor în domeniul protecției sociale, cu formulare de raportare unitare.

Transformarea ASISOC prin proiectul fAMILIA într-un standard deschis de interoperabilitate între furnizori distincți, cu crearea unei baze de date unitare pentru asistență socială și socio-medicală integrată la nivel municipal este de bun augur, existând potențial de creștere semnificativ în piață.